

KÖSZEG ÉS VIDÉKE

Szépirodalmi, társadalmi, közgazdasági, ipar-kereskedelmi és nevelészeteti hetilap.

TÖBB EGYLET KÖZLÖNYE.

Előfizetési ár:

Egész évre 4 frt. Félévre 2 frt. Negyedévre 1 frt.
Egyes szám ára 10 kr.

Előfizetési pénzek és reclamációk a kiadóhivatalhoz (Feigl Gyula) intézendők.

Szerkesztőségi iroda: uri-utca 9 sz.

(Szerkesztővel értekezhetni d. e. 8-9 és d. u. 1-2-ig.)

Kiadói iroda: Városkör 81. sz. a nyomdában.

Kéziratok, levelek s egyéb szerkesztőségi közlemények a szerkesztőséghez intézendők; mindenkor esütörtökön estig.

Megjelenik minden vasárnapon.

Hirdetések jutányos áron vétetnek fel.

Kossuth Lajos.

Már ennek a névnek egyszerű kimondása varázserővel bír, mert ez a név egy eszme, egy program, egy darab világtörténelem, egy jelszó, egy villamos batteria.

Ennek a névnek kimondására minden eszünkbe jut: jó és balsorsunk a multban, belátjuk jelenünket mint villámláskor az éjszakába burkolt tájkék rejtelmét; eszünkbe jut hazánk jövője, s hogy mit kell tennünk?

Kossuth Lajos nem egy pártnak vezére; ő felül áll minden politikai pártnyalatok fölött és épen azért őt párt tekintetek szerint nem lehet mérlegelni, őt minden párt, minden ember, a hazafiasság eszményképeül tekinti, bámulja, dicsőíti.

A magyar állameszme egy jelentőségű Kossuth Lajos nevével; ő az élő tiltakozás Magyarországnak Austriával összeforrasztása ellen. A magyar állameszme a dologtermészete szerint nem is valósítható meg másként mint az állami önállóság vagyis a függetlenítés valószínűsítése által. A ki magyar államról beszél, aki ilyent akar, annak a függetlenséget sine qua non conditionak kell tartania és ezt az elvet föladni nem szabad. Mi itt nem csinálunk politikát, ez az országgyűlési képviselők és államférfiak dolga, csak annyiban érintjük, mert elválaszthatlan összefüggésben van Kossuth nevével.

Csak a mult napokban zárandokolt el kilenczfel száz magyar honfitársunk Olaszországba Kossuth Lajoshoz, hogy a magyar állameszme

élőszobrát, a magyar nemzet világitó szövétnekét, politikai egünk Syriusát, meghallgassa, véleményét meghallja, tanácsadását megértse, a hazafiasság szent tűzének világánál betekintszen a hazának jövőjébe, hogy a nagy száműzöttet vigasztalja, hazájába vissza hívja.

Leírták már a nagy hirlapok azokat a világtörténelmi horderejű jeleneteket, melyek Turinban Kossuth Lajos meglátogatása alkalmából lejátszódtak; megörökítették azt a rendkívüli lelkesedést, amit az agg hazafi, a magyar nemzet második Árpádja idézett elő beszédével, mely átrezgett a sziveken, lelkeken, mint egy bűbajos hatyiyudal, mint a Spynxek jósló zengeménye.

A politikusok mondjanak bármily rideg kritikát, — amenynyiben ellentétes álláspontot foglalnak el — a turini tüntetések felől, azt el nem tagadhatja, el nem vitathatja soha senki, hogy maga a magyar nemzet, a magyar nép, mint vaspor a delejtülehez, úgy vouzódik Kossuth Lajoshoz; a nép szereti, magasztalja, bálványozza a turini nagy száműzöttet; a magyarság rajong az ő Kossuthjáért, akinek halála után is neve és szelleme vezérli békében és háborúban a magyart mint a Rákóczy indulója s a Kossuth „üzenete“. Ő az a magyar nemzetnek, ami volt a zsidóknak a pusztában vándoroltságuk ideje alatt a világitó felhőoszlop.

És ez a nagy hazafi, aki oly nagyon szereti hazáját a honosítási magyar törvény által Magyarországból kizáratik. Mint ő mondta a küldöttséghez tartott beszédében: „A törvény 1879. év

december 27-én lett hatályba léptetve; én tehát a jövő karácson napján már nem leszek magyar állampolgár, ha élek addig. Reményem, nem élek. . . .” — Kossuth aki szeretne haza jöni, mint mondá, nem szeretné megélni, hogy ő karácsonra teljesen számkiüzessék hazájából!

Nem-e volna világra szóló botrány? ha ezt a magyar nemzet egy nagy fiával megtenni merészelné?! Hiszen ily intézkedés megtörné a hatalom birtokában lévő pártot; az veszte volna mindenestül örökre, még ivadékaiban is! Politikai tapintatlanság volna kihívni egy nemzetnek közvéleményét s becsmérlni, fitymálni a nemzeti legszentebb érzelmeket.

Kossuth maga se szeretne ily eshetőségeket megélni, habár a karácsony nem is oly igen távol van az idők végtelenében!!!

Karácsony még messze van a jövőben naptári számítás szerint, addig sok nagy esemény megtörténik

Kossuthot több mint harmincz magyar város választotta meg diszpolgárául. Mi akik, nem vetünk részt a turini ünnepélyen, az által róhatjuk le a nagy hazafi iránti tiszteletünk és hódolatunk adóját, ha őt mi is diszpolgárrá választjuk.

A városi képviselő-testület új elemekkel frissítettett föl a minapi választások alkalmával; reméljük, hogy Kossuth Lajost Köszeg szab. kir. város diszpolgárául megválasztani elég önéreztések és büszkék fognak lenni a mi városi képviselőink.

TÁRCZA.

Dénes bátyám Pesten.

— A „Köszeg és Vidéke“ eredeti tárczája. —

Addig addig biztatták az öreg urat, míg végre ráadta a fejét, hogy megnézi Pestet; mert hát mégis csak illő és igazságos, hogy egy magyar nemes az ország szívéet is lássa.

Mintán értesésre adták, hogy a vasutról a Pannónia szállodáig legelősebben a lövonatu vasuton juthat, s különös figyelmébe ajánlották a nemzeti színház s Herkulánom megtekintését, szép lassan összekészülődött, s hű esztőlásával, a János inással utra kelt.

Tétényig csak szerencsésen elértek; itt azonban inkább szállt az öreg urnak a bátorság. A mint a vonat mellett hullámmzó Dunát megpillantá, majd az ablakon ugrott ki, a től félve, hogy a vonat valahogy belegurul s nem látja többé pusztai, kedves tanyáját. Hát még az összekötő híd! No itt, igazán pokoli kínokat állott ki, azt hívén, hogy a különben is haragos időben az isten valamennyi mennyköve út a waggonba; s tán szörnyet is hal, ha egy utazó azzal nem vigasztalja, hogy a mágnes vas van a coupek tetején.

Végre megérkeztek az indóházhoz. Itt, nehogy egymást elveszszék, egymásba fogództak, látva, hogy a többiek mily irányban törnek ki, hűségeen követik őket a lövonatu vasutig, melyen azonban már ülőhelyet nem kapva s a kapaszkodókat nem ismerve, jobbra balra hanykolódtak, mint a Csáky szalmája. Ez még legkevésbé lett volna, de szerencsétlenségükre elfeledték a szálloda nevét, s ennek eltalálásán addig töprengtek, míg a kocsit a Ludoviceum előtt megállt, hol is, mint

végponton, akarva, nem akarva, a konduktor ur parancsára, ki kellett szállniok. Látva a konduktor, hogy itt tájékozatlan, falusi emberekkel van dolga, kik a helyett, hogy egy vagy más irányban kiindulnának, szájatva bámulnak jobbra balra, megkérdi őket, hogy hát tulajdonképen hova szándékoznak?

Édes barátom — szól az öreg sülve — fölve — azt mi tulajdonképen magunk sem tudjuk; otthon ugyan megmondták, hogy hova szálljunk, de mi bizony megfeleltük; az egészből csak annyit tudunk, hogy nekünk olyan „i á“ forma vendéglőbe kéne szállani.

A konduktor e badar beszédre szépen hátat fordít nekik s nagyot füttyentve, ott hagyja őket a f.képnél.

No János! nekünk ugyan megesett; — biz isten, ha a vasúthoz találunk, rögtön haza mennénk . . . S ennek mindennek te vagy az oka . . . Ugy-e megmondtam még otthon, hogy jól megjegyezd a neveket? S te még csunyan is néztél, hogy annyiszor figyelmeztettelek . . . Most itt vagyunk, mint a barom a piacon . . .

Egedjen meg, nagyságos uram, én hű-égesen meg is tartottam egész uton azt az átkozott nevet; de mikor arra a förtelmes hidra, vagy mire értünk, ugy megijedtem, hogy még a pipa is kiesett a számból; de megkülönb is, ha nagyságos ur tiz iskolát tanult, mégis megfelelte: esoda-e ha én, ki egyszerű szolgálégyéből lettem az, a mi, szinte megfeleltem? S hozzá még nagyságos ur egy kukkot sem tudott az egészből, én legalább az „i á“-ra emlékeztem.

Ne papolj annyit! — szól egész indulattal az öreg ur — itt már nincs mentség. Sokkal okosabban teszed, ha attól a liberális tiszt ertől megtudod, hol van itt legközelebb egy vendéglő? Mert, ugy segéljen, oly szomjas vagyok, hogy már nyelni is alig tudok.

Mintán az általuk magasabb rangu tisztnek vélt

konstáblér utba igazította őket, betértek a Sturm-féle vendéglőbe.

Sturm ur különben igen szives és jóra való ember volt. Magam is sok jó napot, illetve estét, vagy inkább éjszakát töltöttem helyiségében, mint a Ludovika Akadémia egykori hallgatója. Ebből azonban korántse következtessenék valaki, hogy a nevezett országos intézet hallgatói most is úgy Sturmozzanak, mint mi. Ne bizony! Mert akkor egészen más idők voltak. Akkor a 7 és 8-dik osztályba nem peyhetlen állu, hanem bajszos ifjak, a Ludovika Akademiába nem 14-15 éves gyerekek, hanem 22-25 éves leventék jártak. Akkor nem járt ám ott reggeli és vacsora, arra a kis sovány, olykor-olykor pirított szalonával garnirozott profuntra pedig jól esett a egy kis itóka. Akkor mi Sturmoltunk is, sturmoztunk is; a mostaniak pedig valószínűleg csak sturmoznak s ez jobban is van így; mert mi, mire hadnagyok lettünk, vagy megöszültünk, vagy megkopaszodtunk, arról a reménységről pedig, hogy valaha generálisok leszünk, daczára annak, hogy jó katonák voltunk, már előre le kellett mondanunk.

Szó, a mi szó, Dénes bátyánk igen jó vendéglőbe került, hol kérdéseire is tisztességes választ nyer, ha mindent össze-vissza nem hadar; de így Sturm ur sem tudott a kevert beszéden eligazodni. Midőn mégis kivette, hogy ezek a jó urak szállodát keresnek, sorra kezdé azokat előszámolni:

Nemzeti szálloda?

— Nem.

Vadászkürt?

— Nem.

Erzsébet szálloda?

— Nem.

Angol királyné?

Ez nem politikai pártkérdés; ez egyszerűen a magyar hazafiasság kérdése. Aki Kossuthot nem tiszteli következetességeért, nagy szelleméért, hazafiasságáért, az nem magyar, legalább nem jó magyar. Hinnünk kell, hogy ilyenek városunkban nem akadnak!

Antaeus.

Katholikus költők.

(Vége.)

Várad Antal a legújabb vallásos lírában, sőt a drámában is nem mindennapi dicsőséget arat. Vallásos költészetünk remekei közé sorolhatjuk „A strassburgi harangok”, „Regina coeli”, „Ave Maria!”, „Krisztus a tengeren” s a „Patmoszi látnok” című valódi költői tehetséggel megírt költeményeit.

Rudnyánszky Gyula az ifjabb költői nemzedékből rendkívül ép formaérzékkel, szabatos nyelvvél s emelkedett gondolatokkal válik ki. A nemzetközi hangu újabb magyar lírának utat nyit és példát ad nemzeti tárgyak feldolgozására s új forrásként utal a vallásra, melynek fősége tartalmából már eddig is kiváló becsű műveket merített.

Reviczky Gyula filozofiai természetű költészetében meghatározó szerep az az tisztán vallásos dalok, melyeket szemelvényeink között bemutatunk.

És itt benne vagyunk évtizedünkben, melyről még nem adhatunk teljes képet.

A vallás eszméi mind a művészetekben, mind a tudományban még mindig tért fognak hódítani.

Dante, Milton, Klopstock, Zrínyi az eposban a vallásnak, mint hatalmas költészeti tényezőnek nagy alapot vetettek.

A költészet más fajaiban szintén otthon vannak a vallás eszméi. Nemesek az eposban, de a drámában és lírában is mindig lélekemelő, mindig üdítő hatással fogják, ha vallásos költőink újabb alkotásokkal lépnek föl.

Az építészeti mai napság már nemesek díszes templomok emelésében virágoznak; a szobrászat már nemesek isteneket és szenteket ábrázol; a festészet hatalmas virágzása emelkedett ugyan a vallás szolgálatában, de ki állítaná, hogy célját tévesztette, mikor már nemesek a vallást szolgálta; a költészet a népek mythológiájából első fejlődésében szintén a vallásnak volt alávetve s vajjon hátrányára szolgált-e, hogy tülemkedett a vallás határain; a zene kezdetben az egyházi énekek kíséretére az istenek s utóbb az Istenség magasztalására törekedett s elhanyaglott-e az által, hogy kiemelkedett a szűkebb körből?

Maga a vallás nem gátolja a tudományok és művészetek szabad fejlődését, sőt előmozdítja és megnesemíti azt.

A vallásos költészet a költészet többi testvérei között koránál is, hivatásánál is, meg tartalmánál is mindig az első helyen állott.

A nemzeti szellem minduntalan visszatér azon forrásokhoz, a melyekben életereje fekszik: vallásosságához és hazafiságához, mely Szent István óta minden nagy hazai esemény létrehozója volt.

Örömmel lehet constatálni, hogy vallásos költészetünk évtizedünkben szokatlan gyarapodásnak örvend. Régebbi költők jelentek meg újra, a melyeknek Sujánszky és Kuthen, egész ujak tűnnek föl, a melyeknek Csicsáky és Kalocsay; Rudnyánszky Gyula egymásután adja ki vallásos tartalmu költői műveit s anthológiák keletkeznek egyre-másra.

— Nem.
Hotel Frohner?
— Nem.
Fehér ló?
— Nem.
Orient szálloda?
— Nem.
Európa?
— Nem.
Arany kéz?
— Nem.
István főherceg?
— Nem . . . Mi olyan „iá” forma vendéglőt keresünk.
Pannonia?
— Az, az! — kiált föl örömeiben Dénes bácsi — tehát végre valahára meg van. Sturm ur, ön igazán okos ember.
Fizetünk . . .
Két porció gulyásus.
— Harminez krajezár.
Három porció pecsenye.
— Hetvenkettő.
Négy porció mácsik.
— Negyvennyolc.
Öt iteze bor.
— Liter volt, kérem alásan.
Üsse a kő! Legyen hát Liter.
— Egy forint 20 . . . Összesen 3 frt. 70 kr. Meltóztassék a számlát utánézni.
(Nem tudom, Sturm ur készakarva-e, vagy számítási hibából, egy forinttal többet hozott ki, s az öreg ur, ki a tételeket háromszor is összeadta, azt egészen rendben találta.)
Az összeadás helyes; — szól azután — s ha tudtam volna, hogy Pesten az ételeket és italokat olcsóbban számítják, mint Pécsen, a „Vademberben”, biz isten, már előbb is följöttek volna!

A vallásos érzések legmodernebb kifejezése közelebb hozza az égieteket a földiekhez, több húst és vért ad az abstract légies alakokba s bizonyos realismust olvaszt a messze vezérlő idealismusbá, szóval természetességre, megfoghatóságra, megérthetőségre törekszik.

Nem zárja ki ugyan a mysticismust, a legendák bűvös világát, a esodák megrendítő erejét, a tulvilág boldogító hitét s a felsőbb hatalmak uralmát, de már nem keresi annyira, mint azelőtt.

Munkácsy Mihály eseményeszerű művei a vallás legfőnségesebb fejezeteiből vannak meritve s világbódító erejüket mégis azon modern felfoásnak köszönhetik, hogy nem tulvilági lényeket, hanem husból és vérből való embereket vesznek mintául, a kiket mindenki megért. Az élet realismusa azonban nem lehet a modern művészetek s az új vallásköltészet jogosultságának alapfeltétele. Azon mindennapi modellek, a kiket külföldi és hazai művészek ecsettel és vésővel a Golgotha alakjai gyanánt akarnak szerepeltetni, nem mindig Madonnák, Krisztusok, hanem mindennapi közönséges lények. Ki van mérve a művész és költő határa a vallásos eszmék megtestesítésében.

Az idealismus és a realismus egészséges frigyétől várható a vallásos eszmék nagyhatásu feldolgozása s ezzel egyetemben a vallásos költészet legmagasabb virágzása is.

A költészet sohasem hagyta el a vallást, melynek karjain erősödött s a mint a világgöltészetben az évezredek és hazai irodalmunkban az évszázadok tanúságai bizonyítják, nem is fogja elhagyni soha.

Teljes tisztelettel
Dr. Körösy László. Buzárovits Gusztáv.
kiadóhivatala Esztergomban.

Belföldi szemle.

— **Az Odescalchi-család Jubileuma.** Az Odescalchi hercegi család az idén családi ünnepet ül: kétszázadik évfordulóját annak, hogy római szent birodalmi hercegi rangra emelték. Ebből a családból Magyarország kapott egy jó hazafit Odescalchi Arturt a csángó herceget.

— **József főherceg a Margitszigeten.** Ő fensége József főherceg családjával már hat hete élvezi a jó levegőt a gyönyörű rózsza szigeten. Még mióta sajátjának nevezheti, nem volt ily állandó lakója; — de van is látogatója a kertnek és bámuloja a szép, és számos családnak — amidőn a sétáló közönség közt elvegyüldnek. Annyira megkedvelte a fenséges család az édeni szigetet, hogy családi meggyezés folytán kibővíteni szándékoznak a családi lakrészt és minden évben nyaraló helyül választják. Az ebéd ideje náluk is pont 12 óra. Mily szerény polgáris módra van elintézve — olvasás és festéssel váltják föl az idejüket a fenséges család tagjai. A romok között, a hol Margit király kisasszony egykor kőterdepőn imádkozott, kápolna fog emelkedni. József főherceget minden érdekli, mindent meglát, mindenkit kikérdez. Szóba áll Bednarz-kal s megveregeti a vállát, mikor azt hallja tőle, hogy neki is hét gyermeke van! Ezt a csöndes nyaralást csak a táviró szolgál serege szokta megzavarni, amidőn szászor is; de június közepén egy hét alatt 807 sürgőnyt hoztak a szigetre.

Külföldi szemle.

— **Szerbiai események.** Belgrádról hírlik hogy oda f. é. július 9-én Sándor király esteli hetedfél órakor megérkezett. A polgármester küldöttséggel külön

Sturm ur erre — hihetőleg a számítási hiba kiköszörülése végett — egyesébe befogatott, s elszállították őket rendeltetésük helyére.

János! ez a korcsmáros ritka becsületes . . .

A Pannoniában a 2-ik emeletre vitték őket, hol Dénes bátyám azonnal neki fogott ünnepi köntöse felöltéséhez, mert hát ő még az nap theátrumot akart látni. Ez okból, midőn a szobapinczér a gyertyát behozta, azon kérdést intézi hozzá: lesz-e ma theátrum?

Igenis; — válaszol a pinczér — s pár percz múlva megérkezett a theával, s mint a ki dolgát jól végezte, szó nélkül távozott.

Mi az istennyila ez János?

Hát thea, rummal, Nagyságos ur, a mint mondani méltóztatott.

Kicsoda? Én nem, ha csak te nem. Soha sem éltem vele. Vagy oly számár ez a fővárosi pinczér, hogy még azt sem tudja, mi az a theátrum? Vagy azt hiszi, hogy a falusi emberrel mindent meg lehet itatni. No megállj! Szeretném én látni, hogy azt eszem, iszom-e, amit a pinczér akar, vagy azt a mi nekem tetszik? Ebadta hunczfutja! Azt hiszi, hogy a falusi embernek tán még esze sincsen. Több van, mint az öregapjának! . . . Idd ki mindamellett János s aztán menjünk a theátrumba.

A mint a kapuhoz értek, rögtön eléjük ugrott egy kitöndően kvalifikált fiakkeros:

Hova parancsol, nagyságos ur?

Hát barátom, én a nemzeti színházba szándékozom; oda érünk e még, mire a komédiások a játékot megkezdik?

Ha rendesen hajtok, — volt a furfangos válasz — nem; de ha lovaimat jól megkergetem, igen; — de akkor a fuvar is duplán jár.

Hát mennyiért visz el?

Öt forintért.

Üsse a kő! Csak hajtson, hogy el ne késsünk.

Az én fiakkeromnak se kellett több. Vitte őket a

vonaton, eléje utazott. A pályaudvaron az összes külföldi diplomaták mezejelentek. A kis király Mihály metropolitának kezét esókölt, az viszont homlokon esókölt. A tizenötézerfnyi tömeg óriási lelkesedéssel fogadta uralkodóját. A királyon a kimerülés nyomai meglátszanak. A város fényesen ki volt világítva. Milán ex királyt péntekre várják.

— **A római pápa kiköltözik.** Madridból tudatják, hogy a Vatikán s a Spanyol kormány közt a tárgyalások a pápa esetleg Spanyolországba költözése iránt egyre folynak. Krisztina királynét táviratban kéri, — miután az európai háború nem soká várta magára, hogy egy tengerparti kikötő várost átengedjen részére a közép tengeren; a hol biztonságban érezhesse magát egész udvarával.

— **Francia-német ellenszenv.** A német császár nem engedte meg a porosz tiszteknek a párisi kiállítás meglátogatását. — Az ott tartózkodó tisztek azonnal elutaztak Párisból. Be kár volt a sok látni valót ott hagyni!

Helyi és vidéki hírek.

— **A jövő heti országos vásár** igen látogatottnak ígérkezik, miután az aratási munkálatok nagyobb részben már befejeztek és sokan nyomtattak is kenyérnek és vásárra valót.

— **A városi képviselők választása ellen** Vidt Géza ügyvéd úr bejelentett fellebbezését írásban is beadni el van határozva.

— **A közzei kereskedelmi kör** mai mulatsága — mely tűzjátékkal lesz összekötve — ma estére élénk élvezetet ígér közönségünknek. Ajánljuk a minél nagyobb pártolást.

— **Feigl Gyula** úr lapunk kiadótlajdososa kinek esküvője Brassóban f. hó 7-én volt; szeretetreméltó nejét meghozta állandó itt tartózkodásra. Hosszantartó boldogságot kívánunk frigyökre.

— **Meghívó.** A közzei általános iparos segédek nyári zártkörű mulatságot rendez, folyó hó Julius 21-én a herceg Eszterházy várkertben a melyre t. cz. uraságát s becses családját tisztelettel meghívja az iparos segédek rendezősége. A beléptijegy uraknak 40 krajczár nőeknek 20 kr. Kedvezőtlen időjárás következtében a mulatság a teremben fog megtartatni. A mulatságon a csepregi nemzeti zenekar fog működni. Kezdeté 5 órakor délután.

— **A kir. járásbírósnál** ma ugyancsak szünetidőket élünk. Az aljárásbíró meghalt, a jegyző szabadságot élvez; a kir. járásbíró kénytelen volt furdőben időző nejeének hirtelen bekövetkezett megbetegedése miatt szabadságot kérni; egyik telekkönyvi tisztviselő szintén szabadságidejét tölti. Táviratilag intézkedett a törvényszéki elnök ur, hogy a járásbíróság idciglenes vezetését Borsitzky Béla felső-őri aljárásbíró vegye át, aki ugyan szintén városunkban tartózkodik és így leggyorsabban volt mozgósítható. Ugyan ő fogja a kir. járásbíró urat törvényes szabadság ideje alatt is f. é. augusztus hó 5-től fogva helyettesíteni. Az elhalt kir. aljárásbíró állására szükséges, hogy minél rövidebb idő alatt pályázat hirdettessék, amit a már többször hangoztatott restancziák tömege szükségessé tesz.

— **Huszárjaink** mint beszélük, a hadgyakorlatok után nem fognak mindjárt Bécsbe, hanem egyelőre még ismét Kőszegre visszatérni, mivel a szombathelyi kaszárnya jövő tavasz előtt aligha lesz lakályossá téve.

— **Az adóvégrehajtást** a pénzügyminiszter rendeltére az aratási időszak tartalma alatt augusztus 1-ig felfüggesztették.

szélrőzsa minden irányában; keresztül hajtott az út-pacsirta, stáció, kifaludi urezán, üllői uton, az egyetem és barátok terén meg a jó isten tudja hol, — mig végre a nemzeti színház előtt megállt s a jól megérdemelt 5 forintot zsebre vágta.

Mínt hogy Dénes bátyámnak otthon értésére adták, hogy az előadást zavarni nem szabad, minden hangosabb tetszés nyilvánítás nélkül hallgatta egyvideig a darabot; de m'kor a ballet-táncosnók rövid sühajuszban kijöttek, meglepetésének oly szakokban adott kifejezést, hogy majdnem kiexpediáltak.

Előadás után, a többi nagyurak módjára, ő is fiakkert kiált

Hova parancsolja, nagyságos ur?

A Pannoniába.

Hová? kérem alásan.

Mondtam már, a Pannoniába Vagy süket talán?

De uram, a Pannoniáig csak nem fogad fiakkert?

Már mért ne fogadnék? Csak nem veszem meg hogy a Pannoniáig, honnan erőltetett hajtásban, jó félóraig hoztak ide, most, ugyszólván éjnek idején, gyalog barkácsoljak el?

De uram! hisz ez a szomszéd épület a Pannonia szálloda; tessék csak jobbra nézni, még gáznál is elolvasható: „Pannonia szálloda.”

Bolond maga, vagy engem akar ezzá tenni? Erre ugyan későn kelt föl, meit olyan emberrel van dolga, kinek a feje lágya már régen benőtt

Már uram, ha benőtt, ha nem, — azért mégis csak a szomszédos épület a Pannonia, s így az urat valaki luddá tette.

Dénes bátyám most veszi csak észre, hányat vert az óra, midőn a feliratot meglátja s alig 2 percz alatt, a Pannonia kapujánál van.

János! az az első fiakkeros nagy gazember volt!

(Végo következik.)

— **Képviselő-testületi** gyűlés volt a múlt hétfőn Szombathelyen, melyen Reiszig Ede alispán ur ő nagysága elnökölt. Gottman József tanácsos ur lemondása folytán tanácsosá dr. Tob. ca Ferencz ügyvéd választott meg.

— **Távirati- és telephon-gyakorlatok** kezdődtek e hó 4-én katonai hadgyakorlati szempontokból, melyeken számos katonai tiszt is részt vett. Ily kísérletek történtek Sopron, Kőszeg és Borostyánkő vonalakon s az eredmény mindenütt kielégítőnek bizonyult.

— **A hold fogyatkozás** f. hó 12-én pénteken este 9—10 óra közt derült időben nálunk is teljes mértékben látható és részletesen megfigyelhető volt. Sok nézője volt e szép csillagászati tüneménynek, melyből dr. Falb időjós zivatarokat és viharokat jósolt. E jóslat bekövetkezését laikusoknál is valószínűvé teszi az az afrikai hőség, mely nálunk annyira szokatlanul 3—4 napon át 32—36°-al uralkodik. Csak jégesőtől mentse meg vidékünket a gondviselés, mert ha most már harmadik éven át sem lesz aratásunk és szüretünk akkor sok nyomorúság és sok kivándorlás történik vidékünkön!

— **„Kőszeg városa és környéke“** a címe annak a munkának, melyhez Wittinger Antal helybeli tanító s a magyar történelmi társulat tagja már két év óta gyűjti az adatokat, s a mely munka magyar és német nyelven még a szünetidő alatt sajtó alá kerül. Mint azt a cím is mutatja, a munka két részből fog állni. Az első rész kizárólag Kőszegnek van szánva és sokkal terjedelmesebb a másodikkal, amely a környéket öleli fel 20 apró monografiában. Tartalma a következő: Előszó. I. rész: 1. Kőszeg leírása. 2. A határ. 3. Séták és kiránduló helyek. 4. Hegység. 5. Vizek. 6. Éghajlat. 7. Lakosság. 8. Igazgatás és törvénykezés. 9. Egyházi ügy. 10. Tanügy. 11. Irodalom és művészet. 12. Közművelődési egyesületek. 13. Jótékony intézetek (egyesületek). 14. Egészségügy. 15. Ipar és kereskedelem. 16. Pénzüntézetek. 17. Vasut. 18. Történeti vázlat. 19. Műemlékek. 20. Helytörténeti életrajzok. II. rész. Rét, Léka, Borostyánkő, Kéthely, Alsó-László, Klastrom, Bleigraben, Horvát-Zsidány, Loosmánd, Lánzsér, Doroszló, Czák, Velem, Szerdahely, Bozsok, Rohonc, Lukásháza, Nagy-Csemete, Nemes Csó, Tömörd. Lesz a munkának több tájkép- és egy térképmelléklete valamint a szöveg közé nyomott számos képe. A tájképek Hanély Antal akadémiai festész rajzai után készülnek.

— **A postatakarékpénztári közlöny** — mely betekinthező bármely postahivatalnál, közli azon betéti könyveket, melyek elveszvének megsemmisítettek. Figyelmébe ajánljuk az érdeklődőknek. F. é. június havában 32.520 betéttel 334.141 frt 11 kr. tételt be a postatakarékpénztárba.

— **Tarcsa.** A legutóbbi fürdő jegyzék 300 vendéget mutat ki. A Péter-Pál-napi bál igen animált volt, s vendégek Szent-Gothárdról, Körmenről, Szombathelyről, Kőszegről és a vidékről számosan voltak.

— **Tourista-egyletünk** a M. O. K. E. vasvármegyei osztálya jul. 7. Tereán közgyűlést tartott melyen gróf Battyány Károly elnökölt. Az ügyvivő alelnök felolvasta jelentését, mely tudomásul vétetett. Határozatok következők hoztak: 1. A turista térkép kiadása érdekében a katonai földrajzi intézettel ill. Lechnerczéggel szerződés kötve, ezt a közgyűlés helyben hagyja. A térkép mely 4 hó múlva jelen meg, az egylet pénztárából fedeztessék. (A térkép rendes ára 1 forint 70 kr, vászonra felvonva 2 frt 50 kr.) 2. Pályázat hirdetik az évkönyvbe felveendő cikkekre. Tárgy: valami Vasvármegyéből. Határidő: november vége. Díj: 40 frank aranyban. Bírálok: gróf Battyány Károly, Ebenspanger János és Kápler Ferencz. Módozatok a divók. 3. A volt elnöknek Dr. Thomas Lajosnak és a volt pénztárosnak, Bárdossy Gézának a közgyűlés köszönetet mond. 4. A számadások felülvizsgálására Stettner Gyula és Bruckner Samu küldetnek ki. 5. A költségvetés összeállítására a választmányra bízatik. 6. A választmány és elnökség felkérte, hogy a bécsiek fogadtatására, ha legközelebb jönnek, a kellő intézkedéseket tegye meg. 7. A mennyiben a zonatarifa a szombathely-pinkafői vasutra nem terjedne ki, az elnökség megbizatik a szükséges lépések megtételére. 8. Az ügyvivő alelnöknek és a pénztárosnak munkájuk némi jutalmul évenként 25 frt. szavaztatik meg. 9. Borostyánkőn, Rohoncra és Kőszegen a jelzéseket feltüntető tábla állíttassék fel. 10. Kis utmutató könyvecske kiadása vétessek tervbe. A tisztújítás következő eredményül volt: Elnök Egán Ede, borostyánkői nagybirtokos; ügyvivő alelnök Ebenspanger János; második alelnök Keresztélyi Béla; jegyzők Lemle János és Mezey Béla; pénztáros Forberger Lajos Felsőlövön; ellenőr Putsch Sándor; utnagyr Graiziger Kornél. Választmányi tagok majdnem kivétel nélkül a tavalyiak, új csak kettő van: gróf Bathyány Miksa és Popp Ferencz.

— **Megint elszabadult ló.** Pénteken reggel 8—9 óra közt ismét egy elszabadult katonai ló riasztgatta az uri-utczai és környékbeli lakókat az utczán ügyelgő kis gyermekeket és járó kelőket. — Egyidejűleg föl kell említenünk azon hozzánk beérkezett panaszt is, hogy múlt vasárnapon délután a róti becsúra kísétáló publikumot a hegyek aljában elvonuló gyaloguton lovasok zavarták meg, kik elől alig birtak a hegyoldalokra fölkapaszkodni. Ezen ismétlődő esetek mutatják, hogy városunkban és környékén a kísétálások alkalmával sincs biztonságban a közönség. Felhívjuk ilyesekre a rendőrség figyelmét.

— **Az aratás** javában folyik a mi vidékünkön is, a megye délkeleti részeiben már jóval előbbre vannak. Az időjárás az aratásra kedvező, de a termés igen kö-

zepszerű. Hegyeinkben a szőlő szépen fejlődik és ha jég nem rontja meg, jó termés lesz mind minőségre mind mennyiségre nézve.

— **Eltűnt.** Szabó Antal miskei lakos még a múlt június hó közepén eltávozott hazuról, s azóta vissza sem tért. Köröztetése elrendeltetett.

— **A félmillió nyertese** Farkas Menyhért egy aradi szegény családból származott, most negyvennégy éves volt aradi városi jegyző. A bécsi lapok gyanusnak tartják a húzás eredményét, mert a számokat nem a rendes árvaifú, hanem egy idegenek által lehozott gyermek húzta ki. A temesvári lapok a húzásnál közreműködőket támogatják; de azért a nyomozások folynak. A szerencsés nyerő igen sokat adakozott már is jótékony czélokra.

— **Az ipariskolánkból.** A beküldött értesítőből közöljük a következő részleteket; Felügyelő bizottsági tagok: Elnök: Major János prépost, városi plébános; tagok: Ecker Károly, Lauringer János, Popper Ignác, Schneller Vilmos, Stegmüller László, Steierlein Gábor, Szovják Hugó, Unger Károly és Wittinger Antal. — Tantanító: Steierlein Gábor, Katona Lajos, Marton Károly, Pados Gábor, Kerner Ignác, Marton László és Wittinger Antal. — Az alsófoku ipariskola a jelen 1888/89. tanévvel fennállásának harmadik évét töltötte be. Beiratott az előkészítő osztályba 61; az I. oszt. 54; a II. oszt. 51, és a III. osztályba 32 összesen 200 tanuló. — Az iskola beléletét, tanulmányi sikereit a következő adatok világítják meg. „A tanítás eredménye tökéletesen megfelel azon indolenciával elegyes kimondhatlan ellenszenvnek, melylyel az iparosok legnagyobb része a tanonciskola iránt viseltetik. Az a felett való elkeseredés a mesterek részéről, hogy a tanuló iskola miatt hetenként kétszer 1/2 órával korábban kell abban hagyni a munkát, még a tanulóknak kimoskodásra sem ad időt, hanem szurtosan, piszkosan küldi őt az iskolába, ha ugyan elküldi előbb egy fél órával, de a legtöbbszor csak 6 óra után küldi, hogy így legalább később jövetelével mozdítsa elő (?) a tanítás sikerét. A tanoncoknak egy lecke elolvasására, vagy egy feladat elkészítésére egyáltalán nem engednek időt. S ha mégis lehet egyik másik tanuló tanulási eredményéről beszélni, ez csak azokra vonatkozik, kik tanuló éveik megkezdése előtt egy pár osztály elvégzésével szereztek némi ismeretet s ennek gyakori felelevenítésével abból sikerül részükre valamit megmenteni stb.“ Ez az állapot tehát, melyet az iskolai értesítő megismert, ugyancsak szomorú világosságot vet a mi tanoncaink kiképzetésére, de még inkább a mesterek elfogultságára és a tanonciskolai törvényvel szemben elfogult viselkedésükre. Már ha egyszer valami országos törvényt, azt minden polgár respektálni tartozik. Ha nem teszi, ott van a törvényben gyökerező jog a kényszerítésre. Csak a végrehajtó közegekben rejlik a hiba, ha a kompetens iskolai felügyelő bizottság ily jelentéstelt hozni kényszerül a nagy közönség ítélőszéke elé. Ha állapotok megszüntetése végett jogosan apellálunk az iskolázás és a tanfelügyelő urnak figyelmére és intézkedésére.

— **Elvi határozatok iparügyekben.** 1.) Építési ipar gyakorlására iparendelő közkereseti társaság czéjére szövelő is kiadható, ha a társaság egyik tagja az építési ipar üzéséhez képesítetttségét igazolja. 2.) Az országos vásárokon való árulhatáshoz ipar igazolvány nem kell. 3.) Az iparosok és segédszemélyzetük között felmerülő vitás kérdések tárgyalásánál, a melyek az ipartörvény 176. §-a értelmében az elsőfoku iparhatóság illetőleg az ipartestület békeltető bizottsága által döntendő el, az esküvel való bizonyításnak helye nincs. 4.) Pékipar üzésének tekintendő, ha valaki az eladásra szánt süteményhez szükséges tésztafát önmaga állítja elő, habár a sürtést máshol eszközölteti is. 5.) A marhahús-mérés korlátozása iránt az 1884. évi XVII. t.-cz. 53. §-ában említett intézkedések csakis az érdekelte község kívánatára levén tehetők, ez intézkedések ugyancsak a község kívánatára meg is szüntetendők. 6.) Keztyűs iparostanoncz az iskolai rajztanítás alól föl nem menthető.

— **A biciklisták figyelmébe.** A sebes hajtás által többször előfordult szerencsétlenségek sok könyveket és bánatot okoztak már a családoknak. Most meg hozzá segítnek a kerékpározók privát passziójából eredő eltiprások, — mint a hogy a „Dunántúl“-ból is olvastuk, egy gyermek elgázolását. — Azért igen ajánlatos lenne, ha nagyobb jeladó bangszerrel lennének a kerékpározó urak ellátva — a mit a féligsüketek is meghallanának!

— **Kolozsvári kereskedelmi akadémia** tizenegyedik évi értesítője szerint, melyet Kiss Sándor igazgató tanár szerkesztett, — az összes tanuló létszáma kített: 188-at, kik közül benlakók voltak: 52-en. — Beiratások szopt. 1—6-ig. Ez intézet a főgymnasium vagy főreáltanodával egy rangba van helyezve.

— **Meghaltak névsora ápril hónapról:** Kugler Erzsébet 79 é.; Schmal Magdolna 5 hónapos; Vépél Róza 1 é.; Riegler János 77 é.; Tompek Mária 1 é.; Kalcher János 43 é.; Marton Sámuel 76 é.; Herczeg József 33 é.; Rátz Antal 1 é.; Paliko Sámuel 66 é.; Saufnauer József 22 é.; Kluk István 67 é.; Kleinrath Rosina 51 é.; Berger Lázár 75 é.; Szépe János 40 é.; Reisinger Mária 75 é.; Schmal Mária 55 é.; Kiss Ferencz 4 hónapos; Hochecker Ignác 5 hónapos; Meyer Teréz 80 é.; Dillmann Gyula 2 és fél é.; Horváth Lajos 2 és fél é.; Weigl Mátyás 57 é.; Bauer Lujza 16 napos; Strasser Mária 31 é.; Tompek Gyula 1 és fél napos; Ehrenreich Mátyás 69 é.; és Fortil Anna 66 éves.

— **A párisi kiállításra utazók** figyelmébe ajánljuk, hogy az „Utmutató“ magyar hivatalos menetrend-könyv f. hó 28-án megjelenő július havi füzeté, mint külön mellékletet, a budapest-párisi és páris budapesti teljes menetrendet fogja tartalmazni valamennyi utirányon át. Valamennyi állomás Budapestről Párisig és vissza egy menetrendben lesz összefoglalva, a mi semmiféle más menetrend-könyvben sem magyar, sem más nyelven nem található meg. Ezen kívül az „Utmutató“ tartalmazza a teljes páris-londoni menetrendet is, a mi a közkezen forgó menetrend-könyvekben szintén nem található meg. Ily módon az „Utmutató“ nélkülözhetlen szolgálatot tesz a Párisba utazóknak, megszerzése tehát minden utazónak érdekében fekszik. Az „Utmutató“ kiadóhivatala Budapesten van, VI., Podmanitzky-utca 17/b szám alatt.

— **Minden legjobb a maga idelebeo!** Mind azoknak, kik sűrűvérűségben s ennek folytán bőrküritésekben, vértorlódásban mellre, főre, aranyérben stb. szenvednek, nem kellene elhanyagolniok, testöket friss, jó egészségben tartását a tavaszi tisztító-kúra által, mely alig kerül pár krajczárnyi napi kiadásba. A legjobb szer erre nézve Brandt Rich. gyógyszerész svájci labdacsa, melyből egy dobozzal 70 kr. lehet venni a gyógyszerárakban. Figyelni kell Brandt Rich. névalírására s különösen keresztnevére.

A meggyőződés hatalma.

Világos bizonyítékok győzik meg a közönséget, hogy Warner Safe Cure-je az egyedüli hatásos szer vese- és májbaj, továbbá a vizszervek bajai ellen, nemkülönb az ezekből származó minden egyéb bajok, nevezetesen rheumatizmus, köszvény, vizibetegség és gyomorhaj ellen.

Az emberiség legnagyobb része szenved e bajok egyikében.

Warner Safe Cure-je kéznél van minden olyan családban, melynek kedves hozzátartozóinak egészsége.

Orvosok sikerrel alkalmazzák Warner Safe Cure-jét ott, ahol minden más szer hatástalan marad.

Ezreket gyógyított már ki Warner Safe Cure-je, s mindenki kigyógyulhat általa.

Az alább közölt bizonyítványok és hálálkodó levelek minden kétséget kizárnak.

Bécs, IV. Freihaus.

Warner Safe Cure-jét családomban, valamint több más ismerős családban is jó eredménnyel használták, s kész vagyok erről személyesen értesítést is adni.

Silf Rudolf.

Pchery, Schlau m. Csehország.

Kötelességemnek ismerem nyilvánosan is kifejezni köszönetemet a miatt, hogy Warner Safe Cure-je gyomor-, vese- és májbajomból teljesen kigyógyított, minek utána két esztendeig a legborzasztóbb kinokat állottam ki, s ez idő nagy részét ágyban töltönnem kellett. A kezelő orvosok tehetetlenül álltak, s nem tudtak rajtam segíteni.

Prasek János, vendéglős.

Paks, Magyarország.

Örömmel értesítem, hogy Warner Safe Cure-jének kitűnő hatása van. Köszvényből és görcsökből kigyógyított.

S. Bene István.

Cruzon, Magyarország.

Egy Bright-vesebajban szenvedő beteget Warner Safe Cure-jével gyógyítottam, s kitűnő eredményt értem el vele.

Dr. Kircz Gyula.

Karlowitz, Csehország.

Warner Safe Cure-jével kitűnő eredményt értem el.

Sefl Lipót, cs. kir. jegyző.

Krakkó.

Warner Safe Cure-jének jó hatása van hólyagbajomnál.

Zaranski Szaniszló,

cs. kir. főorv. irodaigazgató.

Königsberg, Eger m. Csehországban.

Indittatva érzem magamat, hogy minden szenvedőnek a legmelegebben ajánljam Warner Safe Cure-jét.

Ezt a szert mindenki bizalommal használhatja.

Hosszabb időn át májdaganatban, epekőben, étvágytalanságban szenvedtem, fájdalmat éreztem a jobb oldalamban, szóval kin volt az életem.

Miután minden más szer és a fürdőkúra eredménytelen maradt, Warner Safe Cure-jét használtam s e szer hála Istennek teljesen kigyógyított.

Brandlné, divatárusnő.

Bécs, VII. Myrthengasse 6. sz.

Az igazsághoz hiven bizonyíthatom, hogy Warner Safe Cure-je nekem rendkívül használt, miután minden más szer eredménytelen volt.

Ellicher János.

Szeged.

Warner Safe Cure-je nekem nagyon használt.

Baross László, lelkész.

Pilgram, Csehország.

Warner Safe Cure-je öt évig tartó gyomorhajomtól teljesen kigyógyított.

Národni Baruska,

háztulajdonosnő.

Belgrád.

Alulírott Warner Safe Cure-jét mindenkinek a legmelegebben ajánlhatom mint vértisztító szert, továbbá főfájás és szívdobogás ellen, mivel ez a szer engem e betegségekből teljesen kigyógyított. Kijevis Katalin.

Warner Safe Cure-je kapható a „Salvator“ gyógyszerárban Pozsonyban, Török József ur gyógyszerárakban Budapesten, s más gyógyszerárakban.

Tanügyi Csarnok.

Kalászat

a nevelés-tanítás mezéjén kiváló tekintettel a tanuló-
kor főbb hibáira.

„Érteink és bűneink azon fának hajásai, mely-
ből faragták bölcsőiket. Aki felnőtt korában megbízhat-
lan, rágalmazó, gyermekkorában bizonyára sokat fecsegett,
de csevegése kedves volt lelkünknek és nem felejtő.
Az ingatag engedetlen volt; de szeretők és engedők
kedvét töltötte. Aki nem érzi a külömböket az „enyém”
s a „tied” között, irigy volt vagy nyahakodó; de rüstel-
tük a fardtságot, hogy kicsinységeket megzavarjuk a
házi békét nem fedettük. Aki kezét felebarátja ellen
emeli, azt magunk tanítottuk a boszu-llásra még akkor
aműdön beszélni sem tudott; ha elesett s megütötte mag-
gát, vesszőt adtunk a kezébe, hogy verje meg a földet,
adja vissza az okozott fájdalmat. Később toporzéskolt
mérgeben és verekedő volt; arután . . . De erről
jobb hallgatni.” —

Császár Árpád.

Meggyőződésem, hogy soraim tartalma a nevelés-
tanítás terén működők előtt részint tapasztalásból, rész-
int szakmunkákból ismeretes. És hogy mégis ezzel
foglalkozom, kiment a tárgy fontossága, nem különben
a szavak igaz volta; hogy a benyomás annál mélyebb,
minél többször ismétlődik; továbbá azon ezétem, hogy
a szülők s a gyermekek egyéb környezeté is, kik nem
kis mértékben szintén részt vesznek a nevelés-tanítás
szép, de sokszor terhes és nehéz munkájában (ars ar-
tium), megismerkedjenek e helyen a nevelés néhány
elvével és megismervén ezek is az ifjak egyes hibái
irányában követendő eljárását, ne — mint számos eset-
ben — szétbuzva, hanem a tanítókkal karöltve működ-
hessenek a legnemesebb végső célunk: az ifju testi-lelki
üdvének előmozdításában annyival inkább is, mert ha
a hibákat ideje korán ki nem irtjuk, átkísérik ezek az
ifjakat az életbe is. Végül kell, hogy e helyen a növen-
dékek számára is följegyezzünk egyet-mást.

Mielőtt azonban tárgyunkra áttérünk, tekintünk
néhány általános szempontot, melyek szerint arután az
egyes eseteket megítélhetjük.

Az iskola a munka-felosztás szükségessége voltából
eredvén, a család által kezdett nevelést folytatja, ki-
egészíti. A család u. i. nem bír az oktatás és nevelés
mindazon eszközeivel, amelyek szükségesek, hogy az
élet sokoldalú követelményeinek kielégessére képeseké
váljunk. Mindazonáltal a családnak elsőbbsége van az
iskola felett s ez a jó indulásnak, vonzalomnak, benső
szeretethez azon természetalkotta erős kapcsolás alapszik.
Mely a szülőket gyermekeikkel kölcsönösen összeköti.
A gyermek egész szeretete, rajongása a szülőké és vá-
szont a szülők szíve azon kimondhatatlan vágytól lángol,
hogy gyermekeik szerencsésnek legyenek s nem rettennek
vissza semmiféle áldozattól, hogy e célt elérhessenek. A
tanítóban e természetes kapcsolat nincs meg, de meg kell
lennie a szellemi: hogy minden működésből, még
büntetésből is kitérjenek, hogy csak növendéke javát
bordi szívében. Ime, előtűnik a nevelésben megkívántató
egyik fő kellek: a növendék iránt tanúsított jó in-
dulat, vonzalom, odaadó szeretet! Ezek-
kel a nevelés-tanítás könnyű, édes és termékeny; nél-
külük fáradtságos és terméketlen. Ez minden nevelés
sikerének a titka; továbbá a türelem s a kedv, melyet
az ifjuságban a tanítás tárgyai s maga iránt a tanulási
iránt felgerjesztetni tudunk.

A tanítóban nélkülözhetetlen egyéb kellek, hogy
növendéke iránt jó indulata kitérjenek: a tisztaság, alapos
ismeret; a szilárd jellem s a komoly, fáradhatatlan,
lelkismeretes munkálkodás.

Alapos ismeretek nélkül a tanító helyzete az is-
kolában tarthatatlan, s mint hogy a tanulóknak igen g ak-
rán lényegtelen dolgokon is megakadnak, a derék okta-
tóra nézve elengedhetetlen, hogy az előadandó tárgy
megmagyarázására azon este, ha az a bizony gyakorlat-
lat következtében minden oldalról nem volna előt-
te meg is eléggé világos, jól elkészüljön. Magyarán
alkalmával főleg arra ügyeljen, hogy hallgatóit őt s a
tárgyat világosan, alaposan megérthessék; hogy pedig
ezt elérhesse, nem elég, hogy maga legyen tisztán
tárgyával, hanem folyton ellenőrizze, hogy tanítványai
mindegyike megértette-e, tudja-e azt minden részlet-
ben; s ha hiányt lát, szívesen megújuló kérdésekkel
— bármily terhesnek és unalmasnak tűnjék is fel, —
térjen vissza a még el nem sajátított tárgyra. Hogy
a megértésnek a kellőleg hangsúlyos, érthető, tiszta,
világos és elég hangos beszéd és élénk előadás nem
vállik kárára, természetesen. A hallgatókban sürémet az
általános kérdés, hogy értik-e, nem elég; mert a leg-
több esetben igézzel válaszolnak, még ellenben az este-
ről-estére odavetett új kérdések nem-ak alkalmasak ad-
nak a tanítóknak, hogy növendékei értelmének hová
pótolható, hanem a netán fönnmaradt tárgyat is pó-
tolhatja.

Elv gyanánt belejelen mindig a tanító ellen, hogy
előadása növendékei körében megt legyen, mert hisz
az ifju fő sok mindentelével teleöntözték is, mégis
gondoskodott a természet arról, hogy az emberi szem-
lemek — hogy úgy mondjuk — kezdő képessége bizonyos
időszakban, bizonyos határt át nem léphet.

A nevelő jellemének szilárdnak kell lennie, tartós,
szempontos akarat tarthatóság csak fenn a növendékek
között a tekintély. Bizjon bár a fiatalok nevelője min-
den lehetőségével teljes tulajdonsággal, de ha nélkülöz a
tekinthet, figyelmet nem tud tartani az iskolában. Bár-
mily tömönig szeretetre szükséges az erős akarat, mely
az egyetm helyének ismeretét állandóan szívesen vezeti.
Érteink legénység, vak kímélet, hamar felbuzgó s rö-
gát nulló megismerés, deresség mindig hatás nélkül me-

radnak, ha akaratunkat nem tudjuk biztosan, kimért
pontossággal irányítani. Már pedig ahol az állandóan
egyforma akarat-erő hiányzik, ott szabadon tombol a
szilajság, és a pajkosságba való hajlandóság közönsé-
-en elnémítja a tanulók legtöbbjének jobb érteit.

Sajnálata melók a laza fegyelmű iskola növen-
-dekei. Nem ismerven ezek a valódi tekintély iránti tiszt-
-reletet, nagyon korán észreveszik az enyhe, a kendőző
-rendszer, melyet az ilyen intézetben, hogy a teljes fel-
-oszlástól megmenekül, okvetetlen alkalmaznak; az ilyen-
-ben nincs erkölcsös, lelkiismeretes komolyság. A fegy-
-lem nélküli iskola, habár ellátja is hallgatóit a szüksé-
-ges bizonyítványokkal, valódi érettség nélkül küldi
-szoktat az egyetemekre, magasabb iskolákba vagy köz-
-vetlenül az életbe; már pedig azok, kik ifju korukban
-nem szoktak komoly munkássághoz és forrás magavis-
-lethez, maguk lábán járni nem tudó örökös tanulók
-maradnak és, ha végre valahára nagy nehezen le i-
-ráznak magukról a vizsgálatok nyomasztó nyögét, egész
-életükön át magukon bordják az elhibázott nevelés vi-
-lágos nyomait.

(Folytatása következik.)

Közgazdaság.

— A pénzügyminiszter f. évi június 1-én 341. sz.
a. kelt határozatával a Leadvay Sándor szerkesztése
mellett Budapestben megjelenő „Pénzügyi Utmutató”
-című sorozási és pénzügyi szakközlönyt, mint oly la-
-pot, mely „szakkételemmel és pontosan van szerkesz-
-ve” az ösves pénzügyi tisztviselőknak ajánlotta. A hivatkozott
-lapot, melyről a pénzügyi dolgokban bizonyára legille-
-tekesebb helyről is előismerőleg nyilatkozások, a magunk
-részéről is ajánljuk mindazok figyelmébe, a kik érté-
-kpapirokkal s főleg sorjegyzékekkel bírnak. Előfizetési ára
-egyenlő 2 frt. félére 1 frt. Munkatvány szívesen
-berendezte küld a kiadóhivatal Budapestben, Andrássy-
-ut 84. sz.

Irodalom.

— A magyar szemle pályaművei. A Magyar Szemle ez a
-Budapesti Gyula jóhis közlők szerkesztésében és Kiszvinsky
-Lajos kiadó vállalatán megjelenő irodalmi hetilap legújabb
-számot kis pályaművet közöl, és pedig: I. Kisebdi költeményre,
-mely lehet dal, óda, elégia, ballada, románca, tanköltemény vagy
-sonett. Jutalma egy darab 20 frankos arany. II. Kisebdi humoros
-beszédre, mely 1/2 óráig 1. legfeljebb 2 nyomatott ívre ter-
-jedhet. Jutalma egy darab 20 frankos arany. A pályaművek jel-
-zés nélküli küldésben kézzel s a papírszemle csak egyik
-oldalon írva 1889. évi augusztus 1-ig a Magyar Szemle szerkesz-
-tőségbe küldendők be. A pályaműveket pályaművekként okvet-
-lenül küldjék és a pályaműveket pályaművekként küldi a megérkez-
-ésük a Magyar Szemle szerkesztéséig. A Magyar Szemle
-ent a kiadó vállalatán hetilapnak másféloldalon is igen melegen
-ajánljuk olvasóink figyelmébe. Rendkívül gazdag, változatos és
-becs tartalma, közleményei nagyérdeműek és érdekes nyelvenek
-s mit még fektet és jókora, a hal minden számban 5-10
-lyes találgatásokról s közlemények s a szerkesztőség be-
-kent 1-6 becses jutalmat megel ki a megjelölés kelt. A Magyar
-Szemle figyelmébe mindenre kiterjed s pompás tartalmaik közlő-
-dalmi olvasmányai mellett a társadalmi élettel is há képet, szel-
-lemes rajtot ad. A Magyar Szemle előfizetési ára félére 3 frt.
-negyedére 1 frt 50 kr. mely összeg a Magyar Szemle kiadó-
-vállalata küldésből (Budapest, VI. ker. új-utca 14). A kiadóhivatal
-munkatványokat bármikor legyen és berendezte küld.

— A tyar. A magyar közönség nemcsak tyar, de telen
-is ritkán látta, még ritkábban tudta volna elnyelni. De még
-a legújabb kiadások is meghódítja a közönséget az idej tyar.
-I. i. Budapesti Gyula jóhis (1888-1889) költeményei jelen-
-nek meg igen most „Tyar” cím alatt azaz a magyar nyelv és
-közlemény nagy közönség. Ez a könyv valóságos rendkívül becses
-gyűjtemény s megjelenése határozottan irodalmi és művészet mond-
-ható s pompás kiadás, melynek ára 2 frt. Budapesti Gyula
-közlemények legújabb, teljesen kiderült, érvényesítő-
-tanulmány s mi nem tudjuk elég forrás ajánlani megismerését. Egy
-nővel család nemcsak se volna szabad a kiadó postá s nagybecsű
-munkájának hányam. Megrendelhető a Magyar Szemle szerkesz-
-tőségben Budapestben vagy akármely könyvtárolásokban.

Felelős szerkesztő: Csorba Géza.

Kiadó-laptalajtó: Feigl Gyula.

Piaczi-árak

1889. évi július hó 13-áról.

Buza	100 kilo	7 frt. 50 krtól	8 frt. —
Rozs	„	6 „ 30	6 „ 50
Árpa	„	6 „ —	6 „ 50
Kukoricza	„	5 „ 80	6 „ —
Zab	„	6 „ 40	— „ —

Buzaliszt I.	100 kilo	15 40	100 kilo burgonya	4 50
„ II.	„	14 40	Mérkabus	1 kilo — 48
Rozsliszt I.	„	13 70	Marha zsír	— 56
„ II.	„	13 40	Disznóhús	— 60
Buzakorpa	„	8 75	„ zsír	— 40
Rozs	„	5 —	Borjúhús	— 96
Köleskása	„	11 —	Birkahús	— 60
Dara	„	16 —	1 méteről búkkfa	13 50
Árpa dara	„	8 —	„ dorong	10 —
Széna	„	2 80	„ tölgyfa	9 40
Szalma	„	1 70	„ dorong	7 60

HIRDETÉSEK.

Fog-Elixir, fogpor és fogpasta
a főtisztelendő és kegyes
„Benedek-rendü” szerzetesektől

Soulac-i apátság Gironde-ban.
Prior: Dom Maguelonne.
3 arany érem:
Brüssel 1880 — London 1884
A legmagasabb kitüntetés.
Feltalál: 1373-ban Pier. Bournaud
tatott: Prior által.

A főtisztelendő és kegyes „Benedek-rendü”-ek fog-elixirjének minden-napi használata, — egy pár cseppnyi adag egy pohár vízben — megakadályozza a lyukas fog képződését és meggyógyítja a lyukas fogat, melynek fehér fényt és szilárságot kölcsönöz, s a mellett a foghat erő-síri és épen tartja.
Olvasóinknak tehát tényleg szolgál-
latot teszünk, a midőn figyelmüket
ezen régi és hasznos készítményre
felhívjuk, a mely a legjobb gyógyszer
és egyedüli orvos a fogfájás ellen.
Hát alapítvány: 1807-ben. SEGUIN Bordeaux 106 és 108,
Főügynök: Rue Ombre de Sequoy.
Kapható minden nevezetesebb illatszertár-keres-
kedésben, gyógyszerárakban és gyógyszerár-
(drogue) kereskedésekben.

Minden könyvtárolásokban, valamint az összes vass-
állomásokon kapható és megrendelhető az

Utmutató,

a magyar és közös közlekedési vállalatok egyedül s hivatalos
menetrendkönyvének

juliusi füzet,

a magyar, osztrák, közös és külföldi közlekedési vállalatok
legújabb menetrendjeivel, hazai és külföldi utitársakkal, ter-
képpel s sok hasznos tudnivalóval. — Ezen egyedül magyar
menetrendkönyv főtisztelendő tesz minden más külföldi hasznos
könyvet, midőn ebben a külföldi utitársakra nézve ép oly
pontos utasítások foglaltatnak, mint a hazaiakra nézve.

A párisi kiállításra utazók figyelmébe ajánljuk, hogy a
juliusi füzet külön mellékletként tartalmazza a budapest-parisi
és páris-budapesti teljes menetrendet valamennyi utitársan át,
továbbá a páris-londoni menetrendet, amelyek a közönség foga-
menetrendkönyvekben föl nem találhatók s ezért az „Utmutató-
-kölcsönözhetetlen szolgálata tesz a Párisba utazóknak

Az „Utmutató” ára 50 kr., postán 60 kr.

Kiadóhivatal: Budapestben, Podmanitzky-
utca 17. szám.

Radeini

legtartalomdusabb natron-lithion-savanyuforrás.

Kipróbált gyógyszer hasnyavas diathesis
(kiszáradás, homokkőképződés) továbbá a
gyomor, hasnyeregek (vese, hólyag)
betegségekre, a lépésárvét idős
katarrhusok, haemorrhoidák
menekülésében a tárg-
ság bajai ellen.

Dr. Harrod, Rowanher, Cantini, Ure kísérlettel bizo-
nyosították, hogy a hasnyavas lithion a hasnyavas te-
rásokkalat leginkább képes feloldani a homok-
szárazság a radeini savanyuvíz nagy sikerrel

Ódító
Italként bor-
ral vagy gyümölcs-
nedvvel és erakorral
vagyisve általánosán ked-
velt a radeini víz.

Radeini gyógyhely.
Savanyuforrás és vasfürdő (Göze)
jó hatással közönséges bántal-
maknál, hasnyeregbajok, vérze-
gényesség, nőbetegségek és gyer-
gességi állapotokra stb.

**Olcsó elem és tartozko-
dás. Prospectust**
(ingyen) a radeini gyógyhelyről
és a savanyuvíz széküldését il-
letőleg szívesen küld a Direction
des Cures des Radein (Stollberg).

Mostanában gyakran fordul elő
azon vizes-izos, hogy egészen más
nemű keverék jó savanyú vizet
radeini gyanant hoztatnak forga-
lombá; figyelmeztetjük azért a t.
ez, közönséget hogy csupán azon
űvegek tartalmának valódi radein-
-t amitőlnek dugóval a „Ra-
-dein” név bevezése van

Valódi Radeini savanyuvíz kapható:
Waisbecker Edénél
Köszegen.